

ACC. N:R. M. 6189: 1-24.

Landskap: Småland Upptecknat av: P. E. Sandgren
Härad: S. Möre Adress: Pårgårds
Socken: Karlsholms Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1939 Född år 1853 i _____

Handel o. marknad. (Ulmå M. 148.)

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

24 sid.

ACC. N:R. 6189

Landskap: Småland

Härad: Böda län

Socken: Karlslanda

Uppteckningsår: 1939

Upptecknat av: P. E. Sandgren

Adress: Påryd

Berättat av:

Född år 1853 i

1.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Larbänder.

Ullma II. 148

Larbänder det var de som ägde
en eller 2. eggar bästär gusman vilken
kärnskansten familjen skulle leva
utän, dessa vare uti på resor såväl natt
som dag vissa tider, fästänerna vare
små, ett stort lass kunde på bäras 3 i 4,
mit mat en annan per mit, kärlan
i skogen betalades per dagsförsöring 4. & 5.
kr för bäst och kast, för en längre resa
som gäldde flera dagar fick manlagi tagas
i hästa full besörjan bandt vid vägen,
vi gästgivarvärd eller dylikt var för kastan
för en dylikt fästän.

ACC. N:R.

6189

2.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

En rodd som tog flera dagar, kallades för
-långresa, matgäs och bannflaska med tag
för hemmet, fader till hästen, kärtas i
gårdarna vid nallagien, där en fästade
roste till stan med lats, tag som som kom
las varar att handlanden med skälig betät
ning. För lång tid tillbaka där y vägar pass
i skogs traktarna påskan nyöns kläms-
färing såväl med spannenat potatis samt
med fjästanmar, de flästa fjärdalar utörändas
i skogen där y pass några vägar, på samma
sätt påskan klämsning till påskarna.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 1.6189

Landskap: Småland Upptecknat av: J. H. Lundgren
 Härad: Skara Adress: Thyd
 Socken: Kublanda Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1739 Född år _____ i _____

3.
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Arbetsfärjämst.

Ullna H. 148

På vintern var vanligt att våra arbetare
 på annan art, isynnerhet i städer samt
 vid Tegelbruk, och järnvägar, grundläggning,
 dikenreparering, odling, med flera platser,
 dessa arbetare föddes sig en egen kost, ty
 utläningen lags i pärningar för bistånd-
 ande till kommande vinter, utläningen ut-
 sågs för dagen, (ca 8 timmers dag) arbetarna
 gingo i från arten i grupper ty de såkte
 olika slags arbete, endast dammarbete!

Besöktes byn av kringvandrande
 på olika slag, såsom viltjägare

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 261894.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

Stigare, fästerare, glashandlare, kaff-
färsäljare, paverstusälare, fästerare,
myrka sågfilare, med fl. skogar o mässor
med de människor som ej vill arbeta utan
skaffa sig bäda på ett lättare sätt.

Den bästa handelsstad på landet
är Eskilpers från byn om 1800 fotet,
vid denna tid gick handlaren o ut i
husen för sälja sina varor, handlaren
sälde sina produkter på torget i staden
mat kantant o mat utbytte, uppköpare
som reste omkring på landsvägar för inköpa
de varor fanns o på denna tid.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 26189

Landskap: Upptecknat av:
 Härad: Adress:
 Socken: Berättat av:
 Uppteckningsår: Född år i

5,
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Då man taler om ett roa till stan, är
 tanken den närmaste stad arten har.
 Den ställen roa är överbrukat och be-
 rar på otäta beskaftning, t. ex. en sko-
 trakt den övergången är liten och i dalig
 växtkultur kan en något avsevärt försämring,
 dessa trakter är skogen för att inkommit
 kätten, det sädeslag som odlades var råg,
 potatis odlades mycket även till avsak vilken
 sålde i stan, lin odlades mycket, även till
 avsak, det sålde näst på marknaden
 även lin, Kådgårdsväxter såsom bär,
 ätar, kål, m. m. odlades endast till husbruk.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

6189

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

6.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Lär av en bokades mest för eget besän,
Andar och skinn såldes till gävarn, det
mesta lät beredas för eget besän, körsotarna
om stan, ägg och smär såldes i stan, en del till
landhandlaren i utbyte mot kaffe i saffran,

Katkon och tjersdaler deras mycke i
skagstraktarna, tjäran såldes i stan, katkon
till smedarna, gakt på vilkebräde var pritt för
den som kunde ha nägge närfär, för banden
og nägon inkomst, fisket var samma förhållan-
de som garten, pritt för alla,

Skäpa beskrevs endast av närfär kunniga perser
mer som såldes i arten og till stan,
metallarbeten och verkst. till hände og skäpa,

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6489

Landskap: Upptecknat av:
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

7.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Någon större industri påkom på
landet vid denna tid, Plagar, liar, vagnar
slädar. Käpts från olika fabriker, de flesta
gärdevaror. Tillverkades i hemläja samt
en smed. Salt, strämming, vill det
fanns i varje landthandels, vigselring käpts
av guldsmeden, andra ringar i handelsboden,
på den art man var kyrkostöraren på den kyr-
kogård skulle man begäras, vid stora höf-
or besökte den kyrka man tillhörde d. n. d.
församlingskyrkan, mycket sällsynt var att
se en person från annan församling på en
stor dagligsdag, beroende mycket på prädikanter.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6189

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: 1939 Född år i

8.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Charlotten under 1800 Taket i vårst
Här är en marknadsplats i st. 3. du är
uppsatta bader, en 30-40 st i 2 rader med
13 alnar mellanrum, varannan uppspikas
en rad stökar lika lång som badernas arstal,
badens framsida består en alm från marken och
2 m lämnar lika breda på de öppnas är en
till disk den övriga till tak över disken som
är försedd med stötar vid marken, då disk
och tak slås tillsammans är en lås för baden,
varje bad har väggar och tak på sig själv,
baderna betrygges med 5 mm per dag under mark-
nads tiden, diskarna emellan baderna betrygges
med 1.50 per dag, naturligt räddas an mätarna

Ulm H. 148

ACC. N:R.

6189

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

9.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ene dagen hölles 4 vaktare utan kransbelysning
 vaktarna med en bricka i mässan med ardet
 vakt, utanför marknad-platsen var infunnat
 sig några kaffegunnar, dessa slag sig ned
 i närheten av marknad-platsen, med hvar en
 kaffekitlar samt annat arvis, gjorde upp sig
 vid en sten eller dylik, slag upp en disk intill
 på vilket kaffet serverades. 5. är kaffet, en
 stor kaka 2. är en liten kaka, gräddan var i
 kaffet färdig i kaffet, dessa marknader vare
 besökta av långväga människor av olika valör
 tjerner, brudare, samt ieligt folk, här fanns
 till såu att man ønskade såu i tyg väg
 sam varde, kaffet mässan, kaffet.

Skriv endast på denna sida!

6189

ACC. N:R.

8

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

10.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Rästlöka, olika järnvarer, Suckar, Skinn, m. m.
 en del masknader vare 2. gånger per året
 Länreatur vare i stor mängd, även på
 Rästlöken på byte och till salu; här ingår
 sig Rästlöken från långa ställ. Marsväll
 och nägustall, gravstignare och spåkrinnare,
 de flästa bänder i arten samt bär
 och tjärre ingår sig här, de är tjärre
 stadda sig förhållande som sig masknader
 här, som en del masknader kallas även
 uttänningar, Rästlöken och tjärre med staden
 och masknader, som även stadda på bänder
 i Rästlöken med ringa betalning på
 mask och logi, även gåvor till Rästlöken

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

6189

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

11.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

De marknads som beaktas av hand-
verkare eller kringresande vare följande:
Holmaremarknad i 3 dagar, mörstärås, 1 dag
redmuckby 1 dg, gärsryd 1. dg, gullabo 1. dg.
Kristianstads 1. dg, Esboströma 1. dg, Målaⁿ
2. dg på
dessa marknader fin såljas alla slags
särsk. industriärar som hemmakör och beata,
och andra kunde påtagas efter rätt ända
till 10. 12. mil, men detta från marknad till
marknad, idon påta sålarna om marknad
sträpade sträkt efter verande, vid påfj-
dag var ej någon marknad utvatt, kringres-
mäte lystes i Nykkan, der finge endast beata
och hantverksmanne produkter på såljas.

Skriv endast på denna sida!

6189
ACC. N:R. 5

Landskap: Upptecknat av:
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

12.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

marknader på Öland vilka besöktes
av fastlandske resehandlare, dessa var,
Borgsala 2. dg, Skräpsrunn 1. dg, Mårbylänga
1. dg, Fröbergäda 1. dg, därefter 1. dg.

dessa var gränsmärken såsom på fastlandet.

På 1700-talet äro de bästa marknader
bestämda, i des ställe äro Torgdagar för
blott kreatur och landtjänstgöradaktier.

Torgdagar eller mäsadsmärken utställes
genom sammanträdandet på den tid när-
man bestudade, en stor del av de när om-
räknade marknader blöna bestyckta

under åren 1880 samt i början av 1900-talet.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

6489

13.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

jag har förbjudit alla gängrar
 under samt stän, meningen
 är skolan stad eller residens
 staden. jag vill ha en
 församling stadskan, en stad
 det en staden hade 4. 11. 5. samt till
 stads, de måste vara från samhället
 bredden för att alla ska kunna
 under församling tillkännagivna flera
 skolor det kunde bli en värdig
 på välskapet, en vinsten var de
 gjorda vidhåll, samt stads
 skolor, häls, små, ägg, även bara
 pågel, samt beviljas.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

6189

14.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

en vit grön stam var en kyp-
pung, der sandades farbrändaren
vid 4 år på matpannen för att dricka
kaffe, en del kudd lampglas kan till
en kask (eller gäst) den var en
sador gick kaffet var ett 2. med kran
kan, var en med kask. 12 okt
då kaffet med kranen var en gäst
och det mest, då var ett grön
den fingerkran, som avast, brattas,
så blev man var, en kask i kran
vit med små, så säger kan, bit med
kaffe och 2 med kran, så kan kaff
ett på kranens yttre i natt på

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. 6189

Upptecknat av:

Address:

Berättat av:

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

jag tycker det är bättre att på
 ligga hemma och ha smärtsamma
 der bli. det jag skänker de
 ge inte, påre som gör stor
 bytles en gammal restkaggen, mycket
 ofta såg efter en karkor set just
 på karkor och att påa skapen var
 bytles karkor, den nämnde banden som
 talade om guldent var ju inte mycket
 vid karkor och att karkor behövde
 karkor sinna i rummet stod en enda
 klacka och vid där en i rummet tog
 han på där en, använde klackdär en
 på det karkor vilket blev ett stort där

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

6189

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

16.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

i Måttgärdet, då var vi i säng
säger till sin moster, de är en så stor
stämning när så de var i Kometstämman,
är det på kalla vatten i sängen.

På sommaren gick de mycket här an
barn och ungdomar vilka var till stämman för
att se på, ungdomarna var i somrargården
dessa barnen hängde i ett band som
gick runt om alla ställen och som var
10-12 barn och var här på natten till
tjugo, ungdomarna gick mest bortade,
så fingo de inte bli med någon bende
från stämman. Dessa barnen gick hela
natten 2-4, med från stämman.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6189

Landskap: Upptecknat av:
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

17.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Thapf-Wragerens stönde, invid store
handvägen en bekväm vid en låg och lång
vattenka för hästarna att dricka, ett stort
stent ett skåp in i en kassett, en lång
stuga 2 små rum till vänster från försalgen
till köket ett stort rum kaffersnicket
en stor väggis i vilken känderna fyllad
på en liten daddas) ett långt bord med lång
vatt på vidarna väggarna såte längs sidorna
i rummet, en skänk med kaffeservis och
kakpösl, 2 små stora kaffesittar i
den stora spisen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. 6189

Landskap: Upptecknat av: F. H. Sundgren
 Härad: Adress: Pärst
 Socken: Berättat av:
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1857 i

18.
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

N:o 1. Landsdel från landet Ulm 11. 148

gaa kanner här att berättla små-
 handel inom sadanarna på 1800-talet,
 en bände befallade sig ig med dylikt
 den som bärjade med fast handels-
 rättslag på landet var i flästa fall
 Larpere, Skräddare, Skomakare, ännu
 backstuvare, då någon av dessa
 kunde kapa kaptat sig en liten summa
 på ett par hundra riksd. bestå till stån
 för att vin en kånman der som var
 icke att ägna handelsrättslag i
 sett den som Lutan vilte utbåna

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6189

Landskap: Upptecknat av:
 Härad: Adress:
 Socken: Berättat av:
 Uppteckningsår: Född år i

19.
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

med varan kaffar, vilket varsi-
 gen beviljades, så måste man kapa
 vikter bestående en balansväg
 som bestod av 2 skålar hängande
 med snöre från en järnstång
 med uppfäende visare som handtag.
 I en skåla lades varan, i den andra
 viktlösa som visade vikten, värs en
 bollsman käftis, små kläckmatt till
 mätning av snöre, stäcke mät för satt
 m. m. att det mätt, då dessa bedimment
 var inköpta var handhanden färdig för
 att från stadsprästern hemkapa dit
 enklare försed som i ärodes godradis

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR.

6189

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

20.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

måntigur, säll smus, kaffe, socker,
råk och tuggkakor, kryddor olika slag,
rågbröd och vetebröd, pröstykt glasvaror
av olika slag, fatagen, tärnstekar, fatagen
lampor små glaskännare och bläcklampor,
skrinbläck för påfyllning, skrinpennor
och blyertspennor, papper i olika sort, ludd,
strumpsockor, salt gräst och fint, m. m.
vid vidan här såldes även pilsner
och beer, ketta i smyg, någon gång brän-
vin, i tygvaror färdiga och skinn
buntstygar skallbatter pilsdukar och
paddstygar, sälar i trä, fingerbassar
sytningar. Fräls.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

6189

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

21.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Läsare af årslöskat i stads- och
i stugan om så pass, i annat fall till-
bygges ett rum bredvid, för att få
sine varorna från staden. Lådde man
vid bänder som rest till staden med
sina produkter att ^{taga} sin varorna vid
ämbetsan, dessa småhandlare på landsbyg-
den läste sig några handelsrättigheter, dessa
rättigheter tillkomma på sednare år,
och höll tillkom någon bokförläggning
i stadsföreläsning, de utbyggde varorna skickas
upp i en bok då beteckningen kom, stads-
manus ut. Grannhandlaren i staden
är förvälföraktat att skriva om.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6189Landskap: SmålandUpptecknat av: J. H. PaulsenHärad: BohuslänAdress: PåreSocken: KarlshandaBerättat av: Uppteckningsår: 1939Född år 1853 i

22.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVBlad 148

Bårfari-bandet inträder mycke
under 1800-talet, i första fall kalla-
des de för krallar, de första röst-
 efter ropen näst, såsom tygknall,
gäddkrall, lumpsanlarskrall,
dessa krallar hade ett visst område
att besöka, såsom ett härde av vissa
ställen inom härdet, sändt bud att
hos en bande gå besöka på utsatta dagar
och ett medel befrans, men hos en
särts krallar gäende med knallsäck
på ryggen dessa vare mindre satt i
tygknall, och fanns en särts väghand
som innehade värdur, hög

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

6189

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

23

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

smulor, smulor, kaffar, knappar, kummar,
kärnlar m.m. dessa besökte varje stad
vid vägar, dessa hade ett mindre
försäljningsansätt. Men hans kvinnor
som gingo i huven och vädde knaster
vispår, gumpas, gästar, karamätter och
papperkakor, även mat, stöpte en bröd
eller gläsk, restknasterna iuparna sig
alltid på marknader där de byrde en
bad under marknaden, de kunde kära
10. a 12. mil för att besöka en marknad och
sälja en sina varar i hus under vägen.
Likaså på de knasterna, i de gårdar,

ACC. N:R.

6189

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

24
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Även en stor del gudar besökte
arkarna med klackar, sidendukar,
sakerknivar samt en massa krans.
dessa varar baro på ryggen i en färlade,
då ledan blev färbuden, bars vararna
i ett stort myrte, klackar och små-
krans i fiskarna, sten är guldafä-
rarna slut i vårt land längs vägen,
men i stasindelsstien, såsom
grasshandlare färfinnas de i hela vårt land
mest i städerna, ja landsbygden finnes
i guda affärer, men småhandlare finnas
nastan en i varje by.

Skriv endast på denna sida!